

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10C/402/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115225224
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115225224.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Martinom Baranom v právnej veci navrhovateľa: AB 1 B. V., registračné číslo: 560 07 043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, proti odporcovi: K. F., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXX/X, XXX XX B., o zaplatenie sumy 342,08 eur s prísl., takto

rozhodol:

odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 259,32 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 259,32 eur za obdobie od 11.08.2015 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

v prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a,

odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi iné trovy konania v sume 10,66 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 43,62 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ žalobným návrhom zo dňa 28.9.2015 sa domáhal zaplatenia 342,08 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobný návrh odôvodnil tým, že jeho právny predchodca uzatvoril s odporcom úverovú zmluvu dňa 17.07.2014, ktorou mu bol poskytnutý úver vo výške 344 eur. Vzhľadom na to, že odporca úver riadne nesplácal, došlo k jeho zosplatneniu listom zo dňa 23.7.2015. Žalovaná suma predstavuje istinu vo výške 51,61 eur, úrok z úveru vo výške 20,66 eur, zosplatnenú istinu vo výške 211,81 eur, kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 2,32 Eur za obdobie od 11.8.2015 do 28.9.2015 zo sumy 342,08 eur poplatky za upomienky vo výške 41,- eur a zmluvnú pokutu vo výške 17,- eur.

Odporkyňa sa napriek výzve doručenej dňa 23.10.2015 k žalobe nevyjadrila.

Vzhľadom na to, že jedná sa o drobný spor, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 115a ods. 2 O. s. p.

Podľa § 115a ods. 2 O. s. p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O. s. p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie úverovou zmluvou zo dňa 17.07.2014, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., výpisom čerpania, splátok a úhrad, výzvou na zaplateniu úveru zo dňa 23.7.2015, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 09.09.2015 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 17.07.2014 bola uzavretá formulárová zmluva medzi veriteľom - obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. a odporcom ako dlžníkom. Jej predmetom bolo poskytnutie účelového úveru na kúpu práčky značky BEKO, GORENJE EV 6102, TG80N vo výške 344 Eur, ktorý sa odporca zaviazal uhradiť 25 mesačnými splátkami po 17,20 Eur. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 20,88 %, RPMN vo výške 23,20% a zároveň bola uvedená aj priemerná hodnota RPMN vo výške 49,67%. Dohodnutá bola aj konečná splatnosť úveru, t.j. dňa 25.8.2016. Vyčíslená bola aj celková čiastka splatná spotrebiteľom vo výške 430 Eur. Zo zmluvy vyplýva aj to, že zisťovaný bol čistý mesačný príjem žalovaného vo výške 450 Eur, jeho partnerky vo výške 500,- Eur ako aj počet vyživovaných detí -0. Zároveň bolo zistené, že odporca je zamestnaný v spoločnosti Mastaf s r.o. od augusta 2011 s pracovnou zmluvou dohodnutou na dobu neurčitú. Z výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že spočiatku žalovaný úver splácal až do 25.01.2015, kedy uhradil 6. splátku a nasledujúce tri splátky už nezaplatil. Preto pôvodný veriteľ - spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. listom zo dňa 23.7.2015 vyzval odporcu k splateniu celého úveru vo výške 342,08 Eur najneskôr do 15. dní od odoslania tejto výzvy. Z pripojeného poštového podacieho hárku vyplýva, že tento list žalovanému bol poslaný poštou.

V úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia a. s. v hlave 7 bolo dohodnuté ukončenie úverovej zmluvy a konkrétne podľa § 3 písm. a/ klient bol povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň 2 splátok alebo sa oneskoril s platením 1 splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Zo spomínaného výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný celkovo z úverového vzťahu zaplatil sumu 120,40 eur. Neskôr bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a násl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.12.2011 do 31.12.2012).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka - Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka - Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ a odporca ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom navrhovateľa bez možnosti odporcu privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd skúmal, či zmluva o úvere zo dňa 17.07.2014 obsahuje náležitosti uvedeného v ustanovení § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, pričom má za to, že predmetná zmluva bola platne uzatvorená a obsahuje všetky obligatórne náležitosti, ktoré ustanovoval predmetný zákon platný v čase jej uzavretia.

Následne však súd podrobil zmluvu o úvere prieskumu, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Navrhovateľ si žalobným návrhom uplatnil nárok na zaplatenie poplatku za upomienku I. v sume 1 x 5 eur a upomienku II. v sume 3 x 12 eur, ktoré mal byť navrhovateľ oprávnený účtovať v zmysle § 1 hlavy 18 úverových podmienok. Súd však považuje sumy za upomienky za neprimerané, keďže tieto by mali predstavovať náklady spojené so zasláním upomienky, ktoré aj v prípade ich písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu. Na základe uvedeného súd považuje poplatky za upomienky za neprijateľné zmluvné podmienky, keďže odporca znenie týchto podmienok nemohol ovplyvniť, spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom a to v neprospech spotrebiteľa, keďže nepredstavujú reálne náklady navrhovateľa na vyhotovenie takýchto výziev. Zároveň však súd poznamená, že ide o sporové konanie, v ktorom navrhovateľ znáša dôkazné bremeno, t.z. že tvrdené skutočností je povinný zároveň aj preukázať. Navrhovateľ však žiadnym spôsobom nepreukázal, že by odporcovi boli doručené predmetné upomienky ani neposkytol súdu také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje a preto súd má za to, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti ako aj výške uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienky, preto v tejto časti žalobu zamietol.

Ďalším nárokom, ktorý si žalobca uplatňoval bola suma 17 eur za zmluvnú pokutu, ktorú si žalobca uplatnil v zmysle hlavy 18 § 2 Úverových podmienok a ktorú bol oprávnený vyúčtovať v prípade omeškania klienta. Dohodnutú zmluvnú pokutu súd vyhodnotil ako zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, keďže ide o neprimeranú sankciu, ktoré znáša spotrebiteľ. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp. zn. 3Co 3/2011. V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania a zmluvná pokuta, ktorej suma bola

určená bez ohľadu na dobu omeškania a sumu, s ktorou je žalovaný ako klient v omeškaní, jednotnou sumou a takto v prípade omeškanie len s jednou splátkou by pokuta predstavovala sumu vyššiu ako suma mesačnej splátky, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Preto súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

Navrhovateľ dňa 23.7.2015 zosplatnil celý úver, do tohto času bolo splatných 11 mesačných splátok po 17,20 eur, t.j.189,20 Eur. Od doby zosplatnenia do konečnej splatnosti úveru je 14 mesačných splátok po 17,20 eur (240,80 eur - úrok z úveru vo výške 20,88% (50,28 eur)), t.j. suma 190,52 eur, keďže od zosplatnenia nemá navrhovateľ právo na úroky z úveru. K uvedenému súd poukazuje na tú skutočnosť, že čo sa týka úroku z úveru súd má za to, že inštitút úrokov z úveru predstavuje pre veriteľa kompenzáciu z dôvodu, že nemôže disponovať svojimi finančnými prostriedkami a tým produkovať zisk. V prípade predčasného a mimoriadneho zosplatnenia úveru, vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V momente zosplatnenia úveru dochádza na strane veriteľa k odpadnutiu obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, teda k obmedzeniu obchodovania s peniazmi, preto nemožno za obdobie po zosplatnení úveru požadovať úroky z úveru. Obdobne stanovisko zaujal aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30. júna 2015.

Na základe vyššie uvedeného bol odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 379,72 eur a to titulom istiny s úrokom do splatnosti úveru sumu 189,20 eur a titulom istiny po splatnosti úveru sumu 190,52 eur. Keďže z prehľadu splátok vyplýva, že odporca uhradil navrhovateľovi sumu vo výške 120,40 eur, súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 259,32 eur (379,72 eur - 190,52 eur) .

Posledným žalobcom uplatňovaným nárokom bol aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Táto suma bola navrhovateľom kapitalizovaná, vyčíslená od zosplatnenia úveru do podania žaloby zo sumy 342,08 eur, no keďže súd má za to, že žalobcovi vznikol nárok len na zaplatenie sumy 259,32 eur, preto zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vo výške zákonných úrokov podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s §3 vyhlášky č. 87/1995 Z.z, teda o 5 percentuálnych bodov vyššiu ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda dňom nasledujúcim po uplynutí 15 dňovej lehoty určenej vo výzve zo dňa 23.07.2015 do zaplatenia ale len zo súdom určenej dlžnej sumy istiny a čo do zvyšku nárok v časti úrokov z omeškania zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie istiny 259,32 eur. Navrhovateľ mal teda v konaní úspech vo výške 76%. Odporcov úspech v konaní predstavuje 24%, a po odpočítaní úspechu navrhovateľa od úspechu odporcu, navrhovateľov úspech predstavuje 52%, preto súd priznal navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania v pomere 52 %.

Odmena za jeden úkon právnej služby v zmysle § 10 ods. 1 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „cit. vyhl.“) predstavuje sumu 26,56 eur.

Trovy právneho zastúpenia tak ako boli zástupcom žalobcu vyčíslené pozostávajú z odmeny za 2 úkony právnej služby po 26,56 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania) podľa § 13a ods. 1 písm. a), c), teda odmena spolu 53,12 eur, režijný paušál a to 2 krát za úkon v roku 2015 po 8,39 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl., spolu v sume 16,78 eur.

Takto mal súd za to, že navrhovateľovi vznikli trovy právneho zastúpenia v sume pozostávajúcej z odmeny 53,12 eur, režijného paušálu 16,78 eur a k tomu DPH vo výške 20% z odmeny a režijného paušálu, v zmysle § 18 ods. 3 cit. vyhl., teda 20% zo sumy 69,90 eur, t.j. 13,98 eur. Takto trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 83,88 eur.

Ako súd uviedol vyššie, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 52%, preto zaviazal odporcu na zaplatenie trov právneho zastúpenia v sume 43,62 eur (52% zo sumy 83,88 eur) a iných

trov konania pozostávajúcich z poplatku z návrhu na začatie konania, pričom žalobca uhradil poplatok v sume 20,50 eur a preto mu vznikol nárok na náhradu iných trov konania v sume 10,66 eur (52% zo sumy 20,50 eur).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote , možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.